

Arbeids- og administrasjonsdepartementet
v/ KPA
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 02/780 FM Vår ref.: 2003/861
ToM MA1-M2 LIES 540

Saksbeh.:

Dato: 4. november 2003

■ Høring – nye regler om eierkontroll – utfyllende forskrifter

Vi viser til Arbeids- og administrasjonsdepartementets brev av 14. oktober 2003, vedlagt Finansdepartementets høringsbrev av 8. oktober 2003 om ovenstående.

Ved lov av 20. juni 2003 nr. 42 er det gjort endringer i lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (heretter finansvl.). Endringen innebærer et nytt system for eierbegrensning og eierkontroll i finansinstitusjoner, og representerer en oppmyking i forhold til någjeldende regelverk. Konkurransetilsynet har tidligere uttalt seg positivt til endringen, jf. tilsynets høringsuttalelse av 13. mars 2002 i forbindelse med NOU 2002:3, Eierbegrensninger og eierkontroll i finansinstitusjoner.

Etter det nye regelverket krever erverv av kvalifisert eierandel i en finansinstitusjon tillatelse fra Kongen. Ved avgjørelsen av om et fremtidig erverv skal tillates eller ikke, skal Kongen prøve om søkeren vil være egnet som eier av institusjonen, jf. finansvl. § 2-3. Ervervet skal kun tillates dersom man er overbevist om at ervervet ikke vil medføre uønskete virkninger for kapital- og kredittmarkedenes virkemåte, jf. finansvl. § 2-3 første ledd tredje punktum. I henhold til lovendringens § 2-3 annet ledd bokstav c skal det i vurderingen legges særlig vekt på om ervervet er i samsvar med målet om et finansmarked basert på konkurranse mellom innbyrdes uavhengige institusjoner, og om ervervet vil kunne svekke institusjonens uavhengighet i forhold til andre næringslivsinteresser.

Kredittilsynet har i medhold av § 2-3 tredje ledd utarbeidet et utkast til en utfyllende forskrift, hvor det i § 1 stilles visse krav til søknadens innhold. Det skal blant annet gjøres rede for søkers eksisterende eierandel i finansinstitusjonen, størrelsen på den eierandel det tas sikte på å erverve og søkers eierinteresser i andre finansinstitusjoner. Forskriften er utarbeidet slik at Kredittilsynet er det organ som treffer enkeltvedtak i henhold til de nye reglene.

Ifølge høringsnotatet skal opplysningene blant annet gi grunnlag for å vurdere om konkurransen på finansmarkedet blir sikret.

Konkurransetilsynet har kompetanse i henhold til konkurranseloven § 3-11 til å gripe inn mot bedriftserveders dersom tilsynet finner at vedkommende erverv vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i strid med formålet i lovens § 1-1.

De nye reglene i finansvirksomhetsloven § 2-3 og den utfyllende forskriften innebærer at Kredittilsynet og Konkurransetilsynet har overlappende kompetanse når det gjelder å vurdere konkurransemessige forhold innenfor finansmarkedene. Vi viser til Stortingsmelding nr. 17 (2002-2003), Om statlige tilsyn, der det fremheves at det er behov for en klarere rolle- og oppgavefordeling mellom de ulike tilsynene. Formålene skal i større grad klargjøres og rendyrkes, slik at det blir klart hvilket tilsyn som har ansvar for å følge opp hvert enkelt formål. På side 62 i stortingsmeldingen fremkommer følgende:

"Tendensen til å nedprioritere konkurransehensyn vil kunne bli enda sterkere dersom ansvaret for konkurransepolitikken deles med Konkurransetilsynet. I så fall vil sektormyndigheten måtte ta det fulle ansvar for sviktende kvalitet, mens det bare delvis kan lastes for sviktende konkurranse. Det vil i den forbindelse bli foretatt en klarere avgrensning av oppgaver mellom Konkurransetilsynet og sektortilsyn som Kredittilsynet, Post- og teletilsynet og Norges vassdrags- og energidirektorat, slik at Konkurransetilsynets overordnede ansvar for konkurranse på alle sektorer kommer tydeligere frem, og slik at sektortilsynenes konkurransemessige ansvar begrenses til å supplere det generelle konkurransetilsyn i den grad spesielle sektorhensyn gjør dette nødvendig."

Kredittilsynet og Konkurransetilsynet har utarbeidet en samarbeidsavtale som skal sikre en viss koordinering og at vurderingene foretas på samme faktagrunnlag. Den senere tid har det likevel forekommet at de to tilsynene har vurdert de konkurransemessige sidene av samme sak på ulike måter. Tilsynene har blant annet avgrenset de relevante markedene ulikt og har kommet frem til avvikende konklusjoner.

Det er oppnevnt et statssekretærutvalg som skal følge opp anbefalingene i Stortingsmelding nr. 17 (2002-2003). Vi vil anbefale at utvalget ser nærmere på rollefordelingen mellom Kredittilsynet og Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet har ingen øvrige merknader til høringen.

Kopi:

- Finansdepartementet, Postboks 8008 Dep, 0030 Oslo
- Kredittilsynet